

ODŮVODNĚNÍ

**k návrhu vyhlášky, kterou se stanoví rozsah a způsob zajištění odděleného
soustředování složek komunálních odpadů**

Ministerstvo životního prostředí

2014

ODŮVODNĚNÍ

I. OBECNÁ ČÁST

A Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace

1 Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Návrh vyhlášky, kterou se stanoví rozsah a způsob zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů.

1.2 Definice problému

V souvislosti s novelizací § 17 odst. 3 zákona o odpadech, provedenou zákonem č. 229/2014 Sb. je vhodné stanovit prováděcím právním předpisem podrobnosti rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů, aby bylo dosahováno požadovaných cílů.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Obec je povinna zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu produkovaného fyzickými nepodnikajícími osobami na jejím katastrálním území. Obec je povinna zajistit místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů. Podrobnosti rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů není zatím řešeno v rámci odpadové legislativy.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

- a) fyzické osoby nepodnikající (občané),
- b) podnikatelské subjekty (provozovatelé zařízení pro nakládání s odpady, výrobci kovů),
- c) obce,
- d) stát.

1.5 Popis cílového stavu

Hlavním cílem je nastavení pravidel a minimálních požadavků pro obce, které povedou k vyššímu vytrídění jednotlivých složek komunálního odpadu.

1.6 Zhodnocení rizika

Mezi rizika řadíme ukládání využitelných složek komunálních odpadů na skládky, u kterých pak není možné využít jejich hlavní přednosti, a dále nesplnění stanových cílů Evropskou unií. V současné době se to týká především komodit biologicky rozložitelných odpadů a kovů, které byly zahrnuty do odděleného sběru novelou zákona č. 229/2014 Sb., kterou se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. U ostatních komodit již systém odděleného sběru funguje mnoho let.

2 Návrh variant řešení

2.1 Varianta 0

Současný stav, kdy nejsou nastavena přesná pravidla pro zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů.

2.2 Varianta 1

Pevné stanovení možností způsobu zajištění odděleného soustředování jednotlivých složek komunálních odpadů.

Obec může zajistit oddělené soustředování prostřednictvím:

- a) sběrných dvorů,
- b) zařízení dle § 14 odst. 1 a v případě biologicky rozložitelných komunálních odpadů také prostřednictvím malých zařízení dle § 33b zákona o odpadech a prostřednictvím systému komunitního kompostování,
- c) velkoobjemových kontejnerů,
- d) sběrných nádob,
- e) pytlového způsobu sběru,
- f) kombinace výše uvedených způsobů.

3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

V rámci novely zákona č. 229/2014 Sb, kterou se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů vznikla nově povinnost pro obce zajistit místa pro oddělené soustředování biologicky rozložitelných odpadů a kovů, jejichž oddělený sběr představuje zcela nové dopady. Z tohoto důvodu bylo hodnocení dopadů provedeno pouze pro tyto dvě komodity komunálních odpadů.

- a) Varianta 0

1. Biologicky rozložitelný komunální odpad (BRKO)

V současnosti je nejčastějším způsobem nakládání s biologicky rozložitelnou složkou komunálního odpadu jeho ukládání na skládku, a to z toho důvodu, že tato složka tvoří podstatnou část směsného komunálního odpadu (cca 48 %).

Platná směrnice Rady č. 1999/31/ES o skládkách odpadů (dále jen „směrnice“) však stanovuje povinnost postupného snižování ukládání BRKO na skládky. Přípustné množství ukládaného BRKO na skládky v České republice znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 1: Množství BRKO ukládaného na skládky v roce 1995 a přípustná množství BRKO k uložení na skládku v cílových letech 2010, 2013, 2020 (Směrnice Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů)

Rok	1995	2010	2013	2020
Snížení (%)	základ	75	50	35
BRKO (t/rok)	1 530 000	1 147 500	765 000	535 500

Tabulka 2: Množství BRKO uloženého na skládky v letech 2010–2013 (zdroj: MŽP)

Rok	Skutečné (přepočtené) množství BRKO uložených na skládkách v daném roce (t/rok)	Srovnávací základna roku 1995 (t/rok)	Podíl BRKO (%)	Přípustné množství BRKO dle Směrnice (%)
2010	999 047	1 530 000	65	75
2011	935 075	1 530 000	61	75
2012	930 623	1 530 000	61	75
2013	895 192	1 530 000	59	50

Hlavní problém je v současnosti neplnění požadavků směrnice a nutnost ustoupit od dosavadního způsobu nakládání s BRKO, tj. skládkování, a zároveň hledání vhodnějšího způsobu nakládání s tímto odpadem.

Dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

V případě, že se v daných letech nepodaří snížit množství BRKO ukládaného na skládky, jak požaduje směrnice, tak České republice hrozí sankce.

Dopad na podnikatelské subjekty

Ukládání BRKO na skládky odpadů může představovat vyšší výtěžnost skládkového plynu u subjektů využívající kogeneraci, protože čím větší množství BRKO je na skládce uloženo, tím více je odnímáno skládkového plynu.

Dopad na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Dopady současného stavu je možné brát ze dvou pohledů – obce, které již mají zaveden systém sběru BRKO a obce, které systém sběru BRKO zaveden nemají. První situace může

Obrázek 1: VOK umístěný v obci Vestec u Prahy

představovat vyšší náklady spojené se sběrem BRKO, zejména v oblasti dopravy, jejíž cenu může snížit situace, kdy do systému bude zapojeno více obcí, které jsou v blízkosti, a tím dojde ke svozu většího množství BRKO v rámci jedné trasy. To znamená, že finální náklady na svoz se sníží. Naopak pro obce, které nemají zaveden žádný systém sběru BRKO, může současný stav představovat určitou úsporu nebo naopak vyšší náklady spojené s výskytem černých skládek BRKO na území obce, které mohou vzniknout za předpokladu, že není občanům umožněno odkládat

BRKO na místa k tomu určená.

Sociální dopady

Současný stav nepředstavuje žádné sociální dopady.

Dopady na životní prostředí

Základním problémem ukládání BRKO na skládky odpadů je fakt, že tento organický materiál, který by měl být využit zejména pro zkvalitnění a zlepšení stavu erodovaných půd,

tak končí na skládkách odpadů, kde z něho vzniká skládkový plyn, který musí být z tělesa skládky odnímán a následně spalován, aby nedocházelo k úniku do ovzduší. Dalším problémem, se kterým se v České republice setkáváme, je snižování kapacity skládky odpadem, který může být využit jiným způsobem.

Ostatní dopady

Současný stav představuje negativní dopad na občany, kteří by rádi dobrovolně odkládali BRKO z domácností nebo údržby zeleně na svém pozemku nebo ve svém okolí mimo nádoby na směsný komunální odpad, ale nemají možnost daný odpad uložit na jiné místo tomu určené obcí.

2. Kovy

V České republice existuje několik způsobů sběru kovových odpadů, kterými obce umožňují svým občanům jejich třídění. Většina obcí, které se sběrem kovů zabývají, řeší oddělený sběr kovů prostřednictvím sběrných dvorů či shromažďovacích míst, nebo využívá mobilních sběrů. Největší část kovových odpadů je však sbírána prostřednictvím privátních výkupen odpadů, z nichž některé mohou být zapojeny do sběrného systému obce. Některé obce mají zavedený oddělený sběr pomocí samostatných kontejnerů (v rámci sběrných hnízd pro oddělený sběr plastu, papíru a skla) nebo pytlů pro sběr kovů jako samostatné komodity.

Obrázek 2: Kontejner na sběr kovů v obci Vestec u Prahy

Celkově zajišťuje oddělený sběr kovových odpadů asi 30 % obcí představujících 75 % obyvatel České republiky. Kovový odpad představuje cca 2–4 % hmotnostních směsného komunálního odpadu (drobný kovový odpad z provozu domácností – plechovky, konzervy, hrnce, spreje atd.), započítáme-li odděleně sebraný kovový odpad v rámci aktuálních systémů obcí (kovové odpady vzniklé při rekonstrukcích či výměnách vybavení – kamna, pletivo atd.), tak roční produkce kovového odpadu se pohybuje v rozmezí 22–27 kg/osobu a rok. Další množství kovového odpadu je deklarováno jako

výkup od občanů (stovky kg/osobu a rok), v praxi se však nejedná o komunální kovový odpad, ale různé kovové předměty, z nichž část pochází z trestné činnosti, při níž je poškozován veřejný i soukromý majetek. Dle policejních statistik došlo v roce 2013 téměř ke 12 tisícům krádeží kovových materiálů, škoda dosáhla 509 milionů korun. Započteny jsou přitom jen trestné činy, vedle toho došlo ještě k tisícům přestupků.

Dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

V případě, že Česká republika nesplní požadavky směrnice, tak se vystavuje riziku sankcí.

Dopad na podnikatelské subjekty

Dopady jsou závislé na typu subjektu, jestli se jedná o subjekt, který je spojený s výrobou kovu nebo s jeho recyklací.

Dopad na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Dopady na obecní rozpočty mohou být různé, jelikož ale kovový odpad má ve většině případů kladnou hodnotu, tak předpokládáme spíše přínos pro danou obec nebo minimálně náklady srovnatelné s likvidací směsného komunálního odpadu, u kterého se průměrné náklady pohybují v rozmezí cca 1 070–1 450 Kč/t.

Sociální dopady

Současný stav nepředstavuje žádné sociální dopady.

Dopady na životní prostředí

Zásadním současným negativním dopadem je ukládání odpadních kovů na skládky bez jejich dalšího využití, přestože recyklace kovů představuje vysokou úsporu energie a snižuje rizika vznikající v důsledku těžby primárních surovin. Zejména může jít o různé ekologické katastrofy (například protržená hráz odkaliště využívaného při výrobě hliníku v Maďarsku v roce 2010).

Ostatní dopady

Současný stav představuje vyšší náklady pro občany, kteří se chovají odpovědně a vozí kovové odpady z domácností i do vzdálenějších míst.

b) Varianta 1

1. Biologicky rozložitelný komunální odpad (BRKO)

Řešením této varianty je zavedení povinnosti pro obce zajistit vytrídění minimálně biologicky rozložitelné složky komunálního odpadu rostlinného původu, čímž očekáváme celkové snížení ukládání této složky odpadu na skládky a její využití formou kompostování nebo energetického využití (bioplynové stanice).

Dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Zavedení povinnosti odděleného sběru BRKO představuje odvrácení rizika sankcí, které České republice hrozí, pokud nebudou nastavena pravidla, která změní způsob nakládání s touto složkou komunálních odpadů, tzn. sníží se podíl BRKO uložených na skládkách.

Dopad na podnikatelské subjekty

Varianta 1 představuje přínosy pro subjekty podnikající v oblasti nakládání s BRKO (kompostování, energetické využití) a naopak negativní dopad pro subjekty, které na skládkách využívají skládkový plyn v rámci kogenerace, protože odklonem BRKO mimo skládku se sníží produkce skládkového plynu v tělese skládky.

Dopad na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Náklady tříděného sběru a svozu BRKO jsou odlišné dle konkrétních regionálních aspektů (sběrné nádoby, doprava, poplatky) a na způsobu sběru, který zvolí. Níže jsou uvedeny příklady nákladů vybraných způsobů řešení s ohledem na cíle sledované právní úpravou.

Náklady jednotlivých technologií lze modelovat následovně (zdroj: Sobotka, L.)

Oddělený sběr BRKO prostřednictvím sběrných dvorů

Investiční náklady se u sběrných dvorů pohybují na úrovni 5,5–11 mil. Kč¹, vzhledem k možnosti 90% spolufinancování z OPŽP je však dopad na obecní rozpočet pouze na úrovni vyšších stovek tisíc korun.

Průměrné náklady na provoz jednoho sběrného dvora v České republice lze vyjádřit částkou 1,01 mil. Kč/rok, personálně je průměrný sběrný dvůr zabezpečen 1,7 zaměstnanci. Vzhledem k tomu, že větší města již provozují sběrné dvory, lze odhadnout náklady na provoz sběrných dvorů v menších obcích na 60 % (cca 600 tis. Kč).

Nejlepší odhad nákladů na provoz sběrného dvora lze však získat pomocí průměrných nákladů na provoz sběrného dvora v České republice, které činí 80 Kč/obyvatele/rok, při průměrné velikosti domácnosti ve výši 2,6 členů pak 208 Kč/rok. Výše nákladů je přímo závislá na velikosti obce. Zcela nejnižších ročních nákladů na obyvatele dosahují obce velikosti mezi 100 tis. a 1 mil. obyvatel (40,1 Kč), nejvyšší náklady pak vykazují obce s 1–4 tisíci obyvateli (113 Kč).

Součástí nákladů na provoz sběrného dvora je také uhrazení za zpracování BRKO v kompostárně ve výši 86 Kč/domácnost. Pokud by se obec rozhodla vystavět sběrný dvůr zejména kvůli povinnosti odděleného sběru BRKO, byly by průměrné roční náklady odděleného sběru BRKO v obci prostřednictvím sběrných dvorů ve výši 294 Kč/domácnost.

Oddělený sběr BRKO pomocí velkoobjemových kontejnerů a sběrných nádob

Pořizovací náklady na velkoobjemový kontejner jsou ve výši 35 tis. Kč, při nákupu sběrných nádob o objemu 140 či 240 l je průměrná pořizovací cena za jeden kus včetně servisu ve výši 700 Kč, resp. 1 000 Kč.

Oddělený sběr pomocí velkoobjemových kontejnerů a sběrných nádob obvykle probíhá společně a jednotlivé nádoby jsou distribuovány dle typu zástavby. Sběrné nádoby je vhodné umísťovat do sběrných hnízd po 1 nádobě o velikosti 240 litrů cca pro 10 domácností. V obcích s větším zastoupením zeleně a s většími rozlohami zahrad je vhodné kombinovat sběrné nádoby pro sběr BRKO z domácností s velkoobjemovými nádobami pro sběr BRKO z údržby zeleně. Počet sběrných nádob a velkoobjemových kontejnerů nelze přesně určit, vždy bude záviset na typu zástavby (sídlištní či vilová), na rozloze zeleně a dalších aspektech.

Sběr a svoz velkoobjemových kontejnerů bývá fakturován svozové firmě za předem vysoutěženou cenu, která se pohybuje na úrovni 1 150 Kč za odvoz jednoho kontejneru a 26 Kč za odvoz jedné nádoby při vzdálenosti cca do 8 km. Každý další kilometr vzdálenosti ke koncovému zpracovateli vychází na přibližně 60 Kč za svoz jednoho velkoobjemového kontejneru, resp. 2 Kč u sběrné nádoby. Frekvence svozu je obvykle dostatečné na úrovni 1x za 14 dní u sběrných nádob a 1x 3 týdny u velkoobjemových kontejnerů, a to modelově pouze v období od dubna do listopadu.

¹ Dle rozsahu a vybavení. Standardem je např. štěpkovač na větve, nákladnější sběrné dvory jsou vybaveny i třídící linkou

U modelového města s počtem obyvatel 23 tis., kdy je sběr BRKO zprostředkován prostřednictvím 19 velkoobjemových kontejnerů a 820 sběrných nádob, lze předpokládat investiční náklady na pořízení sběrných nádob a velkoobjemových kontejnerů cca 2,1 mil. Kč při 1 tis. zapojených domácností. Zároveň je však nutné počítat se snížením produkce SKO, která znamená úsporu za nakládání se SKO, která se může pohybovat až ve výši 104,5 tis. Kč ročně. Při 10leté životnosti sběrných nádob se tak roční náklady odděleného sběru včetně zpracování BRKO pohybují na úrovni 677 tis. Kč/rok, tzn. 677 Kč/domácnost.

Oddělený sběr BRKO pytlovým sběrem

Oddělený sběr BRKO pytlovým sběrem je analogií sběru pomocí sběrných nádob. Cena biodegradabilních pytlů, které by obec nabídla domácnostem, je pro celou sezónu ve výši 90 Kč (30x3 Kč) na jednu domácnost.

Náklady za svoz lze odvodit od nákladů obcí s pytlovým sběrem plastů, papíru a kovů. Náklady na svoz jednoho pytle se pohybují na úrovni 13 Kč, při týdenním svozu v 7 měsících se tak náklady na svoz mohou pohybovat okolo 364 Kč. Dále je však nutné počítat se snížením produkce SKO, která znamená úsporu za nakládání se SKO. Celkové roční náklady pytlového sběru a následného zpracování BRKO na kompostárně lze kvantifikovat částkou 435 Kč pro jednu domácnost.

Celkové náklady vyvolané zavedením povinnosti odděleného sběru BRKO pro obce je tak velmi obtížné kvantifikovat, neboť předikovat, pro jaké varianty odděleného sběru BRKO se obce rozhodnou, by bylo zatíženo velkou nejistotou.

Zvýšení nákladů odpadového hospodářství na ekonomiku obce nelze hodnotit paušálně. Vzhledem k tomu, že 65–70 % nákladů odpadového hospodářství přenáší obce přímo na občany, zatímco 30–35 % doplácí obce ze svého rozpočtu, je otázkou, do jaké míry by náklady na sběr a zpracování BRKO přenesly obce na své občany.

Sociální dopady

Návrh nepředstavuje sociální dopady.

Dopady na životní prostředí

Oddělení BRO složky komunálního odpadu sebou přináší přínosy pro životní prostředí a to buď v podobě vyrobeného kompostu, který může sloužit jako kvalitní organická hmota navracející půdě důležité živiny, nebo v podobě energetického využití, které představuje úsporu jiných zdrojů energie (například uhlí).

Ostatní dopady

Zavedení tříděného BRKO se pozitivně dotkne občanů, protože jim to poskytne zjednodušení nakládání s odpady tohoto typu.

2. Kovy

Řešením této varianty je zavedení povinnosti pro obce zajistit pro občany systém pro sběr kovů, čímž dojde k celkovému snížení ukládání této komodity na skládky a její využití, které představuje úspory energie.

Tabulka 3: Úspora energie ve srovnání s primární výrobou

Komodita	Úspora energie (%)
hliník	95
měď	85
železo	74
zinek	60
olovo	60

Dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Zavedení povinnosti odděleného sběru kovů představuje odvrácení rizika sankcí, které České republice hrozí, pokud nebudou nastavena pravidla, která změni způsob nakládání s odpadními kovy.

Dopad na podnikatelské subjekty

Tato varianta představuje přínosy pro subjekty podnikající v oblasti nakládání a recyklace kovů a naopak negativní dopad pro subjekty, jejichž činností je výroba kovů z prvotních surovin, protože se předpokládá, že prioritní by měla být recyklace oproti výrobě.

Dopad na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Mezi náklady pak řadíme náklady spojené se sběrem a svozem (nákup potřebných nádob, provoz místa sběrného místa, svoz), které se mohou lišit, protože každá obec si může zvolit jiný systém.

Sociální dopady

V případě, že se více rozšíří systém sběru prostřednictvím sběrných nádob, tak to bude mít dopad na sociálně slabší skupiny obyvatel, zejména tzv. sběrače kovů, kteří již nyní hledají kovový odpad ve směsném komunálním odpadu.

Dopad na životní prostředí

Každý krok, který vede k vyšší výtěžnosti kovového odpadu a ke snížení výroby kovů z primárních zdrojů, je přínosem pro životní prostředí, protože s výrobou kovů jsou spojené negativní dopady na životní prostředí (spotřeba elektrické energie, vznikající odpady, riziko závažných havárií).

Ostatní dopady

Rozšíření systému sběru kovového odpadu se pozitivně dotkne občanů, protože některým přinese jednodušší zbavení tohoto typu odpadu.

3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 4: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
				riziko sankcí v souvislosti s neplněním požadavků EU	****
		Podnikatelské subjekty			
		přínos pro subjekty využívající skládkový plyn	**	-	-
		přínos pro výrobce kovů s primárních surovin	***	negativní dopad na zpracovatele kovů	**
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		úspora nákladů spojená s odděleným sběrem BRKO a kovu	* až ***	náklady spojené s KO a likvidací černých skládek	* až ***
		Sociální dopady			
		-	-	-	-
		Životní prostředí			
				vysoké množství skládkovaného BRKO, skládkovací plyn	*****
				riziko nedostatku živin v půdě	***
				ukládání téměř nerozložitelného prvku do půdy	****
				riziko havárií spojených s výrobou kovů	* až *****
		Ostatní			
		vyšší náklady odpovědných občanů	**		
		nedostatečná motivace ke správnému nakládání s BRKO a kovy	**		
Varianta 1	nastavení systému odděleného sběru - BRKO, kovy	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		splnění cílů a tím zamezení riziku sankcí	****		
		snížení rizika vyšších finančních nákladů spojených s případnou likvidací havárie	***		
		Podnikatelské subjekty			
		zvýšení pracovních příležitostí a možností v oblasti zpracování BRKO a recyklaci kovů	**	úbytek skládkového plynu - snížení příjmů majitelům kogeneračních jednotek	**
				snížení příjmů výrobcům kovů z primárních surovin	***
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		úspora nákladů spojená s odděleným sběrem BRKO a kovu	* až ***	může dojít k navýšení nákladů na likvidaci SKO + BRKO	* až ***
		Sociální dopady			
		sběrači kovů - vyšší příjem	*	sběrači kovů - volně dostupný zdroj odpadních kovů sebou nese určitá zdravotní rizika	*
		Životní prostředí			
		úbytek BRKO na skládkách a snížení množství skládkového plynu	****		
		zlepšení kvality půdy	***		
		snížení rizika závažných havárií	****		
		úspora energie - recyklace kovů	****		
Ostatní					
snížení nákladů odpovědným občanům	**				
snížení trestné činnosti v místech, kde budou mít sběrači kovů přístup k odpadním kovům	**				

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

4 Návrh řešení

4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

Doporučujeme přijmout Variantu 1, protože náklady, které představuje, jsou minimální ve srovnání s dopady, které České republice do budoucna hrozí, pokud by složky komunálního odpadu, které mohou být využity, nadále končily na skládkách komunálních odpadů (půda bez živin, vysoké náklady spojené s výrobou kovů).

5 Implementace doporučené varianty a vynucování

Orgánem odpovědným za implementaci navrhované právní úpravy je Ministerstvo životního prostředí.

Dalším orgánem veřejné správy, který dohlíží nad dodržováním povinností vyplývajících z této vyhlášky, je Česká inspekce životního prostředí.

Vynucování vyhláškou stanovených povinností prostřednictvím pokut zajišťuje Česká inspekce životního prostředí.

Pro zajištění dodržování navrhované právní úpravy ze strany regulovaných subjektů budou využívány stávající mechanismy, tj. možnost sankcionování pro případ nedodržování stanovených povinností na základě skutkových podstat stanovených v platném zákoně o odpadech. Nástrojem pro odhalování porušení pravidel stanovených zjednodušenou právní úpravou je kontrola prováděná Českou inspekcí životního prostředí.

6 Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti regulace provede Ministerstvo životního prostředí v rámci zpětné vazby metodické činnosti vůči nižším orgánům ochrany zemědělského půdního fondu, a to do tří let ode dne účinnosti navrhované právní úpravy.

7 Konzultace a zdroje dat

1. Mgr. et Mgr. Štěpán Jakl, odbor odpadů, Ministerstvo životního prostředí
2. Ing. Kristýna Husáková, odbor odpadů, Ministerstvo životního prostředí
3. Ing. et Mgr. Ladislav Trylč, odbor odpadů, Ministerstvo životního prostředí
4. PÍŠKOVÁ, M. *Závěrečná zpráva – Analýza dopadů věcného záměru zákona o odpadech*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 24. 10. 2011.
5. *Návrh vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady v jednotlivých regionech kraje za účelem zvyšování využití směsného komunálního odpadu a snižování podílu skládkovaných komunálních bioodpadů (BRKO)*. Ostrava: FITE a.s., 2009. 60 s.
6. HAVEL, M. - STRAKOVÁ, J. *Studie odpadového hospodářství města Zliv*. Praha: Arnika, prosinec 2011. 18 s.
7. *Optimalizace hospodaření s komunálními odpady včetně jejich obalové složky v obcích Místní akční skupiny Bohumínsko – studie*. Praha: EKO-KOM, červen 2013. 23 s.
8. *Integrovaný systém nakládání s komunálními odpady v Olomouckém kraji včetně možnosti energetického využití zbytkových směsných komunálních odpadů – studie proveditelnosti*. Ostrava, Praha: FITE a.s a Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, 2012. 96 s.

9. ŠEFLOVÁ, J. - SLAVÍK, J. *Analýza vybraných faktorů nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady (BRKO) – případová studie Německo.*
10. PAČESOVÁ, T. *Možnosti sběru a využití kovových odpadů v obcích.* In *Sborník přednášek Odpady a obce konference 2014.* Praha: EKO-KOM, 2014, s. 134–138.
11. PICHLER, P. *Systém sběru a využití kovových odpadů a obalů.* In *Sborník přednášek Odpady a obce konference 2014.* Praha: EKO-KOM, 2014, s. 139–146.
12. SOBOTKA, L. *Hodnocení nákladů zavedení odděleného sběru BRKO (rostlinného původu) na obce.* Praha: říjen 2014. 5 s.

8 Seznam použitých zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
KO	komunální odpad
VOK	velkoobjemový kontejner

9 Kontakt na zpracovatele RIA

Ing. Martina Píšková
 Odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů
 Ministerstvo životního prostředí
 Vršovická 65, Praha 10, 100 10
 email: martina.piskova@mzp.cz
 tel: +420 267 122 151

B Zhodnocení souladu s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimž je Česká republika vázána, a s předpisy Evropské unie, judikatury soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie, popřípadě s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie

Návrh vyhlášky je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Návrh vyhlášky je rovněž v souladu s příslušnými předpisy Evropské unie. Vyhláška provádí ustanovení § 17 odst. 3 zákona o odpadech, ve znění zákona č. 229/2014 Sb., kterým je do právního řádu ČR transponován čl. 11 směrnice 2008/98/ES, o odpadech a o zrušení některých směrnic. V daném ustanovení směrnice je členským státům uložena povinnost stanovit do roku 2015 tříděný sběr přinejmenším pro odpady z papíru, kovu, plastu a skla. Povinnost odděleného soustředování BRKO, jehož rozsah stanoví navrhovaná vyhláška, byla v § 17 odst. 3 zákona o odpadech doplněna zejména za účelem plnění cílů postupného snižování ukládání BRKO na skládky, které stanoví směrnice Rady 1999/31/ES, o skládkách odpadů.

C Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena

Navrhovaná právní úprava je v souladu se zmocňovacím ustanovením § 17 odst. 3 zákona o odpadech, ve znění zákona č. 229/2014 Sb.

D Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Hospodářské a finanční dopady navrhované právní úpravy na státní a ostatní veřejné rozpočty, podnikatelské prostředí a životní prostředí jsou podrobněji řešeny v závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace. Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné negativní sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny. Nepředpokládá se negativní dopad na rovné postavení mužů a žen ani na životní prostředí.

E Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Návrh vyhlášky nemá žádné dopady, co se týče zákazu diskriminace.

F Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh vyhlášky nemá žádné dopady ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů.

G Zhodnocení korupčních rizik

Návrh nemá žádné dopady z hlediska korupčních rizik.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1

V prvních letech realizace odděleného sběru nebude MŽP stanovovat požadavky na sběrnou síť v obci, každá obec tak bude moci oddělený sběr realizovat prostřednictvím kteréhokoliv z uvedených způsobů nebo jejich kombinací.

K § 2

Povinnost obce zajistit místa pro oddělené soustředování BRKO je splněna v případě zavedení odděleného soustředování minimálně pro biologické odpady rostlinného původu. Tato podmínka je splněna také v případě, že obec zavede oddělené soustředování biologického odpadu rostlinného původu obsahující biologické odpady živočišného původu.

Obce tak mohou využívat veškerý biologický odpad bez ohledu na rozlišení rostlinné a živočišné složky. Pokud mají obce již tento způsob sběru zaveden, nebudou muset navíc zajišťovat samostatný oddělený sběr biologického odpadu rostlinného původu. Tato varianta je pro obce přístupnější a méně zatěžující. Zároveň je zdůrazněna povinnost sbírat biologické odpady rostlinného původu (tak, aby nebylo možné sbírat pouze biologické odpady živočišného původu), protože právě tato složka tvoří největší množství BRKO a pouze při odděleném sběru této složky je možné zajistit plnění cílů směrnice o skládkách odpadů.

Ve vyhlášce je vhodné zohlednit sezónnost sběru BRKO, pro které bude zavedené povinné třídění.

Povinnost zavést oddělený sběr BRKO je splněna také v případě, že obec má na svém území zavedený systém komunitního kompostování. Toto je nutné zejména z toho důvodu, že již v současné době mají některé obce tento systém zaveden. Za předpokladu, že by se tato povinnost nevztahovala na komunitní kompostování, nebylo by z jejich strany reálné (zejména finančně) tuto povinnost splnit jiným způsobem sběru BRKO.

K § 3

Ve většině obcí v ČR je v současné době nastaven určitý systém sběru papírových, plastových, skleněných a kovových odpadů, protože ale v nastavení těchto systémů existují rozdíly co do rozsahu konkrétních odpadů a materiálů v rámci těchto skupin, ponechá v prvních letech MŽP rozhodnutí o konkrétním rozsahu a způsobu tohoto sběru na jednotlivých obcích. Požadavkem bude, aby tento sběr byl zajištěn po celý rok.

K § 4

Takto nastavený způsob sběru nebezpečných odpadů je v ČR dlouhodobě nastaven a je funkční. V tuto chvíli není nezbytné tento způsob měnit.

K § 5

Předpokládá se, že vyhláška nabude účinnosti dnem 1. ledna 2015.